

ומילא אין התבואה יכולה לצמות, וזה שורש הרעב מהמת שהשפע עליון אינו מגע לעולם. אמן לאחר שליקט יוסף את כל הכספי המקנה והאדמה והעביר את הכל לקדושה, אז אמר להם הן קניתי אתכם הרים ואת אדמותכם הא لكم זרע וזרעתם, שעבשו יכולים אתם כבר לזרע ותצמיח התבואה, כי השפע העליון כבר יכול לעולם, ככל ומן שהשפעה הייתה בידי הסט"א א"א היה שיצמח כלום אבל עתה הוא לכם זרע וזרעתם.

זוatz מלמדת לנו התוה"ק בפרשה זו, שככל עניין מצרים היו ברשות הסט"א, והודרך להשייבם לתיקונם הייתה עי"ז שהצדיק נטל מהם את הכל והכנים לגבול הקדושה, שעי"ז שבו אל תיקונם.

ובזה י"ל מה שאמר יוסף אל העם הן קניתי אתכם היום ואת אדמותכם לפרקתו הא لكم זרע וזרע וזרעתם את האדמה, שהוא תמורה לבארה, שמקודם אמר כי עוד חמיש שנים רעב ומה יש לזרע כאשר ידוע שלא יצמת מזוה כלום. ואמן אף"ל שיטוף ידוע שכל המטרה של הרעב היא כדי להוריד את יעקב למצרים, וכיון שראה כי יעקב כבר יורד הבין כי כבר נתקינה המטרה של הרעב ומעתה יפסיק הרעב. אך לפ"ז יקשה מה שאמר קודם לאחיו כי עוד חמיש שנים רעב והרי ידוע שיעקב יורד למצרים ויפסק הרעב. אלא י"ל ע"פ האמור, שכן הוא גם משמעות הפסוקים, דהנה כל מציאות הרעב היא מהמת כח הקליפה והסט"א המעכבים את ירידת השפע, ששורים דין על כל ענייני הברכה והשפע

ר' יהי

ויהי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה

אשר סלו את הדרך לבני ישראל העתדים לרדת מצריםה שלא ישקו בטומאות ארמ"ץ ערות הארץ, וכדיأت בחזיל (שםו"ר א, יח) שהמצרים היו שטופי זימה, ובמקום הטמא הזה היו ישראל צריכים להיות, ואם היו נופלים ח"ז בклиפה הזאת כבר לא היו יכולים להיחלץ ממש, ע"כ האבות הק' הכנינו קצר תקופה הקליפה כדי שיוכלו ישראל לצאת ממש בשלום, ומה זה היו גדריהם שם בערים. וזה היה עניין ירידת אברם ושרה לשם, שם תיקנו שם תיקונים כדי שישראל יוכל אח"כ להזוויק שם מעמד. שהזוויק של קליפת מצרים היה ע"י שרה שנלקחה לבית פרעה, שאמרו הו"ל (פדר"א פכ"ז) כי פרעה רצה לתת לה כל הון שבועלם, ועי"ז

ויהי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה ויהי עמי יעקב שני חייו שבע שנים וארבעים ומת שנה. המפרשים עמדו על קר, לשם מה כתבה התוה"ק שיעקב חי במצרים שבע עשרה שנה, הרי כבר מפורש בכתב שכasher ירד למצרים היה בן מאה ושלשים שנה, ומילא ידענןathy במצרים שבע עשרה שנה, ומה בא הכתוב להודיענו בזה.

ויל העניין, דמרומו כאן עניין ירידתו של יעקב למצרים, ע"פ מד"א בספה"ק דעתן גלות מצרים היה כדי לבירר ולהעלות את ניצוצות הקדושה שהו שם. ומכאן בספר בארץ חיים, שתחלת התקיון של גלות מצרים הייתה כבר ע"י האבות הקדושים,

נתיבות

ויהי

שלום

שא

נשומות עם בן"י, ומדוע הגעים עניין הגלות. אלא שימושות גזירות ברית בין הבתרים היתה, שהקב"ה אמר לאברהם שם ברצונו שבינוי יהו עם הנבחר, וראויים למען הנשגב של קבלת התורה, עליהם לעבור קודם לכך זיכוך ע"י ועבדות ענו אותו, שיזורך החומר שלהם, כי אף שהם קדושים וטהורים, מ"מ נתוניהם הם בגוף החומר, וכי להגיע למעמד הר סיני וקבלת התורה עליהם להכנייה את החומר, וזה יהיה ע"י הגלות המכנייה את החומריות, שאו יהיו ראויים ליעודם, (ועד"ז א"י בשל"ק ריש מס' פסחים). והנה כל ענייני הכנעת החומר וטהרת המdotות תלויים במדת יסוד, וכגדיאתא בספרים בשם זה"ק לפתח חטא רובץ דא פתחא דגופה, שכל ענייני קדושה תלויים במדה זו, וכן ח"ו להיפך כל ענייני טומאה נטבכים מגם מדה זו, וגם הקנאה התואה והכבד המוציאין את האדם מן העולם גם הם תלויים במדה זו. ולכך עיקר הכנעת החומריות וטהרת המdotות הוא ע"י טהרת מדת יסוד, שהוא שורש כל המdotות, וכך בחר הקב"ה דוקא למצרים ערotta הארץ, המקום הגרווע ביוטר, שם היה מקום הגלות להכנייה את החומר ולזcka המdotות לקראת קבלת התורה. שבמקומות טמא זה יצטרכו להתגברות יתרה להשאר בקדושתם, ועי"ז שייצאו משם גדרים בעריות קדושים וטהורים יהיו ראויים למען הדר סיini.

זה גם הדרך לכל יחיד להגיע ליעודו, ובחייב מעמד הר סיני הפרטיו שלו, שהיה שייך במהותו לעם הנבחר, הינו שיהיה היהודי לא רק מכח מה שנולד להורים יהודים, אלא היהודי בכל מהותו, שככל רמ"ח אבריו ושם"ה גדייו מהה יהודים, הריהו צריך ראשית להזדק ולהכני חומרו, כי כל זמן שש��ע בחומר הרי אפילו אם עוסק בתורה ועובדת ה' אינו מסוגל להגיע ליעוד הות. ויש בהכנייה החומר מדרגות תחתיהם שניים ושלישיים, טהרת המת, שיהיה מה היהודי, ע"י טהרת המחשבות והדעות, וטהרת הלב ע"י טהרת הרצונות ותשוקות הלב, וכמ"כ טהרת האברים ע"י טהרת המעשין, שנכללו בזה טהרת הגוף וטהרת הנר"ג שהיו יהודים. והוא עיקר העבודה של היהודי שלשים כך ירד לעוז"ז,

שманה בו הכנעה קצר את הקליפה. ואת"כ ירד לשם יוסף, שטייר ותיקן את הזוחמא הנוראה של מצרים ערונות הארץ והכנים שם כה קדשה, וכמהה"כ ויהי בדברה אליו יום, ואיתה (תוחמא וישב ח) שככל יום ויום היה צריך למסירות נפש, ושפך דמו בכל יום על זה, ואח"כ היה הנזון הגדול, וע"י שהתגבר הכניע קצר את כה הקליפה, וזה היה תכלית ירידתו למצרים, כדי שישראל יוכל להתקיים שם ולהחזיק מעמד. וככאמור חז"ל (ויק"ד לב,ה) שרה אמרנו ירד למצרים וגדרה עצמה מן העורוה ונגדרו כל הנשים בזוכתה, יוסף ירד למצרים וגדר עצמו מן העורוה ונגדרו ישראל בזוכתו.

זו הייתה גם תכלית ירידת יעקב למצרים, להגביר את כה הקדושה ולהכנייע את גודל טומאת מצרים, וזה מרומו במאה"ב ויהי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה, שבע עשרה בגימ"ט"ב, המורה על תיקון פגמי בר"ק. דנה פגמים אלו נקראים רע, כמ"כ (בראשית לב) ויהי עד בכור יהודה רע בעניין ה', ותיקון הפגמים נקרא טוב, כמ"כ (ישעה ג) אמרו צדיק כי טו"ב, צדיק הוא מדת יסוד, ואמרו צדיק כי טוב, שתكون מודה זו נקרא טוב. וע"י ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה מבניין טו"ב, הכניע במקצת את קליפת מצרים, כדי שיוכלו ישראל לרדת שמה ולצאת גדרים בעריות, ובלא זה היו נשקעים ח"ו לנצח בקליפת מצרים. ולכך כתבה התוה"ק ויהי יעקב בארכ"צ שבע עשרה שנה, כדי ללמד מהו עניין ירידת יעקב למצרים, שהוא שם שבע עשרה שנה מבניין טו"ב ותיקן את הפגמים של רע. וכל זה הועיל לשישראל לבתלי ישקו בזוחמת מצרים.

והנה יש להבין עניין ירידת ישראל למצרים דוקא, דהרי לא בכלל זה בגוירות ברית בין הבתרים, שאמר הקב"ה לאברהם ידע תדע כי היה וודע בארץ לא להם ועבדום וכו', ולא נאמר למצרים אלא בסתם ארץ לא להם, ומדוע בחר הקב"ה דוקא למצרים מקור הטומאה למקום גלותם. אכן כבר נtabar במק"א עצם עניין הגלות, לשם מה היו צרייכים לירד לגנות, שהרי השבעים נפש שירדו מצרים היו צדיקים קדושים וטהורים, והם שראשי

מתקיים בalo של מדרין מתוך עידון ומתוך אכילה ושתייה אלאumi שטמי עצמו עליהן ומצער גופו תמיד, ולא יתן שינה לעיניו ולעפפיו הנומה. התורה אינה כשר מיני החכמות, שהאדם האוכל לשבוע וישן כדי צרכו משיג יותר עניין החכמה, משא"כ בתורה הוא להיפך, כל כמה שמכניע את החומר ומשבר כל עצמותיו ורמ"ח אבריו ושם"ה גידיו על התורה, הריווח זוכה לאור התורה, כי שאר החכמות יכול האדם להשיג בעצמו, ומשא"כ בתורה היא מתנה מן השמים, שאין נותנים אותה אלא למי שרואוי לו, שהמית עצמו עליה. וכמהה"כ (תהלים יב) אמרות ה' אמרות טהרות כסוף צרוּגָו מזוק שבעתים, אמרות ה' היינו התורה"ק, אמרות טהרות שבעתים, אמרות ה' אמרות טהרים ומצרפים יהודים מכל הסיגים הנמצאים בו כסוף צרוּגָו מזוק שבעתים.

ומרומו עין זה בכטווב יחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה, יעקב הוא מدت התורה כמ"ד (מיכה ז) תן אמרת ליעקב, ע"י כה התורה היה בכחם של ישראל להחויק מעמד בארץ"צ ולהשאר שם גבורים בעיריות. וכן מצינו שקדום שירד יעקב למצרים שלח את יהודה לפני גשנה להורות, ואמרו חז"ל (ב"ר צה, ב) שלחו על מנת להקים ישיבת למוד תורה, שע"י כה התורה כבר היו יכולים לירד למצרים. וזה עניין שבע עשרה שנה, כאמור שי"ז בגמ' טו"ב היפר הרע, ואין טוב אלא תורה (ברכות ה), שرك ע"י כה התורה יכול יהודי להשיג מدت טוב, וע"כ הדבר הראשון שעשו בהליךם למצרים היה להקים מקום תורה, כי بلا כה התורה היו מתנטקים ח"ו לגמר ע"י קליפת הרע של מצרים.

וכמו כן בתקופת השובבים"ם דאיתא בספה"ק שהיא תקופה התקוננים, יש תיקונים המובאים בספה"ק ברוב העניות וסגולות, אך מי בכחו לעמוד בוה. עיקר התקוננים הם ע"י כה התורה המתשתת כחו של אדם, ע"י יהודים לומדים תורה באש הר"ז שורף ומכליה את כל זוהמת הרע, וזה הכה לטהרנו מקלייפותינו ומטומאותנו ולקדשנו בקדושתך העליונה.

לטהר ולזוך כל חלקו החומר שבו, שע"ז משיג יעדו בעולם. ונכלל זאת بما שכבהה תורה ויתה יעקב באמ"צ שבע עשרה שנה, שהתויה"ק היא תורה חיים, ולא באה ספר לנו סיפור מעשיות גרידא, אלא למד על תכלית בואר של יהודי לעזה"ז, שמרומו על ירידת הנשמה לגוף ממקום גבוה למקום נמוך, שיורד מהמדרגה הגבוהה ביותר אל העולם השפל המלא תאונות. וירידה זו היא בבח"י ירידת יעקב למצרים, שיעיר מטרתה לתקון ולזוך את עניini התאות שנספו של אדם מחמדתן, שהתיקון הגמור לפגמים של רע הוא להפוך את הרע לטוב בבח"י אמרו צדיק כי טוב כי פרי מעלהיהם יאכלו.

ובענין זיכון החומר ישנה הדרך ע"י סגולות ותעניות המנקים ומתרחים את כל הזוהמה שבגוף החומר. אך יש דרך שהיא כתroppת פלא, שנתן הקב"ה את כה התורה לזכך החומר והיצה"ד, כמו חז"ל (קידושין ל:) בראשית יצאה רבראי לוי תורה תבלין, ותורה מתשתת כחו של אדם, כדאיתא בתורת באש, שגולות מטהרת יהודי מפגמים אלו, והלא דברי כאש נאם ה', ע"ד כל דבר שתשתמשו באש מלבנו באש, שבunningים אלו שתשתמשו באש, שהיצה"ד בווער באש, מלבנו באש, ע"ז שלומד תורה באש שורף את כל אש היצה"ר. עוד אחז"ל (ادر"ג פ"ד) הלומד תורה בילדותו תורה נבלעת בدمיו, שבתורה ישנו הכה שנבלעת בدمיו, שאינו כנגד רתיחת הדם שיש באדם, ע"ז שה תורה נבלעת בדם ונהייה דמו בח"י דם של תורה. ובתנחותמא (פר' נח) איתא עה"פ ארוכה הארץ מדה ורחבת מנויים ולא תמצא בארץ החיים, שנא' על התורה, דמקשה Mai ולא תמצא בארץ החיים, וכי בארץ המתים תמצא, אלא שה תורה לא תמצא באלו שרצו נס להנות מהחי לעזה"ז, שרצו לעסוק בתורה ויתחר עם זה להינות מתעונג עזה"ז, ודברי תורה אינם מתקיים אלאumi שטמי עצמו עלייה, וכל' הרמב"ם (פ"ג מהל' ת"ת ה"ב) אין דית